

Jaarrekening 2020 op Hoofdpijnen

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Bestuurssamenvatting	6
Financieel resultaat Jaarrekening 2020	19
Lijst met begrippen en afkortingen.....	28

Voorwoord

Met deze Jaarrekening op hoofdlijnen leggen we als college verantwoording af over het gevoerde beleid. En over de resultaten die we in 2020 hebben behaald. Deze jaarrekening is natuurlijk allereerst bedoeld voor de gemeenteraad, als controlerend orgaan. Daarnaast is het ook een instrument om onze inwoners en andere belangstellenden te informeren over wat de gemeente het afgelopen jaar heeft bereikt.

Het jaar 2020 was op een aantal fronten een bijzonder jaar. Allereerst omdat er in februari witte rook kwam voor een nieuw college. Na een lange en intensieve periode van gedegen vooroverleg zijn de coalitiepartners eens geworden over de inhoudelijke koers en de portefeuilleverdeling. Op het coalitieakkoord 'Samen Duurzaam' is vervolgens een aanvulling (addendum) gedaan met daarin de belangrijkste wijzigingen en accentverschillen. Duidelijk is dat we ons blijven inzetten om Sittard-Geleen één stad te laten zijn, één krachtige gemeente die opgewassen is tegen huidige en toekomstige ontwikkelingen. Met de provincie sloten we een Bestuursakkoord met afspraken over economie, energietransitie, mobiliteit en bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, wonen, cultuur, sport, gezondheid en jeugd en jongeren. De daarin opgenomen acties en afspraken worden periodiek gemonitord.

In maart van dit jaar werden we geconfronteerd met het toen nog onbekende coronavirus. Opeens was niets meer normaal, niets meer zeker. Opeens belandden we in een wereld die we voor onmogelijk hadden gehouden. We zijn niet alleen bang voor onze gezondheid, maar ook voor onze baan, onze toekomst. We staan machteloos, maar tegelijkertijd kunnen we door samen de schouders eronder te zetten veel bereiken. Natuurlijk is de coronacrisis ook van invloed (geweest) op ons gevoerde beleid en inzet van middelen. In de uitgebreide jaarstukken lichten we de relatie tussen corona en de verschillende onderdelen uitgebreid toe.

In dit verslag blikken we in de bestuurssamenvatting in vogelvlucht terug op de belangrijkste successen van 2020. Vervolgens beschrijven we de financiële resultaten. Voor de leesbaarheid hebben we begrippen en afkortingen toegelicht en opgenomen in een aparte lijst. Die lijst vindt u achteraan in dit document.

Bestuurssamenvatting

Ook voor 2020 bleef de titel en geest van ons coalitieakkoord onverkort van kracht. Kort gezegd, blijven we samen met onze inwoners en partners verder bouwen aan een gezonde en duurzame gemeente. Verder op weg naar een gemeente die ruimte geeft aan initiatieven en ideeën van onze omgeving. De ontwikkeling van de 'Toekomstvisie' is daar een belangrijk voorbeeld van. Zo hebben we in 2020 de samenleving intensief betrokken bij het formuleren van deze visie. Daarvoor zijn we onder meer op verschillende plekken met inwoners in gesprek gegaan. Om te horen hoe Sittard-Geleen er volgens hen uitziet in 2030. We hebben inwoners uitgedaagd om hun ideeën en inzichten over de toekomst van Sittard-Geleen delen. Door de coronacrisis gingen de zaken dit jaar natuurlijk niet altijd zoals we ons hadden voorgenomen. Toch heeft ook deze crisis ons laten zien dat we flexibel en creatief kunnen inspelen op veranderingen. Dat we desondanks het contact met inwoners, ondernemers en partners niet verloren hebben. Integendeel. Al was fysiek contact vaak niet mogelijk, ook via webinars en Teamsmeetings zijn er goede dingen tot stand gekomen. In deze samenvatting blikken we per programma in vogelvucht terug op de belangrijkste successen en resultaten van 2020.

BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Een gemeentebestuur met en vóór inwoners, dat is waar we ons sterk voor maken. Als het gaat om onze dienstverlening willen we dat mensen het gevoel hebben, welkom te zijn in onze organisatie. Dat er een persoonlijke interactie ontstaat tussen medewerker en inwoner. Daarom zijn we een project gestart waarin die gastvrijheid en persoonlijke interactie centraal staan. Zo kunnen onze medewerkers bijvoorbeeld niet meer naar inwoners bellen via een afgeschermd (anoniem) telefoonnummer. Inwoners weten nu wie ze aan de lijn hebben. Zo krijgen onze medewerkers een naam, een gezicht en komen ze uit de anonimiteit. We willen vooral op een menselijke manier sámenwerken met onze inwoners en ondernemers. En vooral in dienst staan van onze omgeving. Daarom zijn we ook aan de slag gegaan met het zogenaamde zaakgericht werken. Benadert een inwoner ons met een vraag of probleem dan pakken we dat adequaat op. En dit betekent geen 'kastje naar de muur' meer, maar de inwoner weet wie de behandelaar is, welke afdelingen betrokken zijn, wanneer de afhandeling gebeurt, hoe lang het duurt, enzovoort. Duidelijk en transparant. Een digitaal volgsysteem ondersteunt deze manier van werken. We hebben hier eerste stappen gezet en blijven werken aan verdere verbetering van onze dienstverlening.

Steeds verder digitaliseren

Natuurlijk blijft ook de digitale dienstverlening onze aandacht houden. Omdat we willen tegemoetkomen aan de steeds groter wordende vraag naar digitale producten en diensten. Daarom spannen we ons in om te realiseren dat wat digitaal kan, we ook digitaal aanbieden. In 2020 hebben we inmiddels twee keer zoveel online producten verstrekt als het jaar daarvoor. Ook de toegankelijkheid van onze e-formulieren scoort hoger dan gemiddeld in de benchmark overheid.

Veilige informatie boven alles

We hebben bovendien flinke stappen gezet om de beveiliging van onze informatie verder te verbeteren. De omgeving om ons heen verandert, er is steeds meer behoefte aan informatie en gegevens. Ook besluiten nemen we steeds vaker op basis van (digitale) gegevens. En die informatie moet daarom

betrouwbaar en veilig zijn. Informatie die we als gemeente hebben, moet voor inwoners/ondernemers/organisaties op een goede, aantrekkelijke en veilige manier toegankelijk zijn. Denk bijvoorbeeld aan een sociale kaart op wijkniveau.

Aanbesteden met sociale component

We voeren met alle Zuid-Limburgse gemeenten één gezamenlijk aanbestedingsbeleid als het gaat om 'social return' (het creëren van duurzame werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt). Omdat we vinden dat iedereen de kans moet krijgen om te kunnen werken. Het idee is eenvoudig: bij grotere aanbestedingen vragen gemeenten aan leveranciers om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten bij de uitvoering van de opdracht. Zo krijgen deze werkzoekenden en leerlingen van het beroepsonderwijs de kans om (betaalde) werkervaring op te doen. En, beter nog, door te stromen naar een vaste baan.

VEILIGHEID

We staan voor een veilige en prettige woon-, werk- en leefomgeving voor onze inwoners. Niet alleen in cijfers, maar ook in beleving. Dit heeft ook in 2020 onze doorlopende aandacht gehad.

Ondermijning

In 2020 hebben we gewerkt aan de aanpak van ondermijning. Dat hebben we samen gedaan met partners als het Regionaal Informatie en Expertise Centrum Limburg, de politie, de Belastingdienst, het Openbaar Ministerie en andere gemeenten. Samen met deze partners zijn acties uitgevoerd en barrières opgeworpen om onze gemeente zo onaantrekkelijk mogelijk te maken voor criminelen en hun activiteiten.

Sociale Veiligheid

We hebben ons ingezet om de sociale veiligheid in onze gemeente te verbeteren. Samen met allerlei partners, waaronder onze inwoners. Zij leveren namelijk een essentiële bijdrage in de aanpak van sociale onveiligheid, bijvoorbeeld door criminaliteit te melden via Meld Misdaad Anoniem en via deelname aan buurtbemiddeling, buurtpreventie en whatsappgroepen. Deze instrumenten hebben we ondersteund. Ook zorgen we er samen voor dat de aanpak van woninginbraken in onze gemeente voldoende aandacht krijgt. Onze aanpak zorgde in 2019 al voor een goed resultaat. De daling die we in 2020 zien heeft vooral te maken met de lockdown vanwege de coronapandemie.

Externe veiligheid

In de afgelopen jaren hebben we ons externe veiligheidsbeleid op het vereiste peil voortgezet en waar mogelijk verbeterd. Dit hebben we gedaan met partijen als het Rijk, de Provincie, andere gemeenten en Chemelot. We zoeken steeds weer naar manieren waarop de externe veiligheid voor onze inwoners beter kan. Dat doen we bij nieuwe ontwikkelingen en bestaande locaties. Maar we zetten ook samen met de diverse overheidspartijen en Chemelot in op betere risico-communicatie. Dit is een blijvende uitdaging gezien de diverse risicobronnen in onze gemeente.

Zorg en veiligheid

Als gemeente krijgen we steeds meer taken en verantwoordelijkheden in dossiers op wat wij noemen 'het snijvlak van zorg en veiligheid'. Als gemeente werken we vanuit verschillende teams samen aan de aanpak van deze dossiers. Denk bijvoorbeeld aan de aanpak personen met verward gedrag, kindermishandeling, Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) en radicalisering. Ook binnen Zuid-Limburg zoeken we de samenwerking op zorg en veiligheid steeds vaker op, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Het Veiligheidshuis is belangrijk in de uitvoering van deze thema's.

Buitengewoon opsporingsambtenaren

Onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) staan garant voor het toezicht en de handhaving in onze gemeente. Ze hebben daarin een duidelijke en onmisbare rol. Het werkveld is groot en onze inwoners verwachten steeds meer van de boa's. Als gemeente hebben we de afgelopen jaren gewerkt aan de doorontwikkeling van onze boa's. We willen dat onze boa's zichtbaar, vindbaar en aanspreekbaar zijn in de wijk. In 2020 zijn onze boa's vooral ingezet om samen met de politie ervoor te zorgen dat de coronamaatregelen werden nageleefd. Dit heeft als gevolg dat reguliere taken in mindere mate konden worden uitgevoerd. De boa's blijven voorlopig ingezet worden bij het handhaven van de coronamaatregelen.

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Wij willen de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en daarmee de leefbaarheid van de gemeente duurzaam en vernieuwend in stand houden en ontwikkelen. Hieraan hebben wij in 2020 gewerkt.

Openbare ruimte steeds beter op orde

We willen dat onze inwoners tevreden zijn over hun woon- en leefomgeving. In 2020 hebben we zo'n 3 miljoen euro extra geïnvesteerd voor herstelwerk aan asfalt en trottoirs. Overigens hebben we ook het geld voor regulier onderhoud verhoogd. Met deze middelen hebben we heel wat straten opgeknapt. Denk bijvoorbeeld in Sittard aan de Heistraat /Geldersestraat, Keulse Baan/Winston Churchillaan, en Heistraat/Mauritsweg (Einighausen). In Geleen zijn de Napoleonbaan Noord/Einighauserweg en Beekhoverstraat flink op de schop gegaan. Daarnaast hebben we in heel wat woonstraten het asfalt hersteld en snelheidsbeperkende maatregelen aangebracht. Daar komt bij dat we afgelopen jaar voorbereidingen hebben getroffen om het onderhoudsniveau van de openbare ruimte weer naar het basisniveau te brengen.

Ook als het gaat om ons werk in de openbare ruimte is de coronacrisis niet onopgemerkt gebleven. Zo konden we natuurlijk geen fysieke bewonersavonden organiseren en hebben we goede ervaringen kunnen opdoen met digitale bijeenkomsten. We zijn aan de slag gegaan met verschillende werkvormen en hebben die ook geëvalueerd. Om te bekijken wat we hiervan voor de toekomst kunnen vasthouden en verder ontwikkelen. We zien dat de digitale communicatie voor een grote groep inwoners veel voordelen heeft en als prettig wordt ervaren. Inwoners die niet naar een fysieke bijeenkomst (willen) komen maar wel meedoen aan een digitale meeting. Voor de toekomst gaan we op zoek om een goede balans te vinden tussen de fysieke en digitale bijeenkomsten.

Vrachtwagenparkeren

Het parkeren van vrachtwagens is al langere tijd een knelpunt in onze gemeente. Al eerder hebben we met de provincie een intentieovereenkomst getekend om dit probleem op te lossen. Onder leiding van de provincie is er een onderzoek naar potentiële locaties voor vrachtwagenparkeerterreinen in de regio. In afwachting van een definitieve oplossing, hebben we in de Kampstraat (Geleen) tijdelijk faciliteiten en voorzieningen getroffen voor chauffeurs middels een toiletvoorziening.

DUURZAME ECONOMIE

Een duurzame economie als basis voor duurzame werkgelegenheid en kansen voor iedereen. En waarin welzijn, gezondheid en leefbaarheid in balans zijn. Dat is waar we ons voor inzetten. En daar zijn we ook in 2020 mee verder gegaan. We mogen gerust zeggen dat de economische activiteit in onze gemeente (en omgeving) van internationale betekenis is. Denk aan Chemelot en de Brightlands Chemelot Campus, VDL Nedcar en het logistieke knooppunt 046. Met de provincie sloten we een Bestuursakkoord met afspraken over economie, energietransitie, mobiliteit en bereikbaarheid, leefbaarheid, veiligheid, wonen, cultuur, sport, gezondheid en jeugd en jongeren. Daarmee willen we ons samen inzetten om de economische ontwikkelingen te verankeren en te versterken.

Circulaire samenleving

We zijn actief betrokken bij ontwikkelingen rondom het Klimaatakkoord Chemelot. Het chemieconcern wil richting 2050 de CO₂-uitstoot vrijwel geheel terugdringen. Met de nationale proeftuin 'Chemelot Circular Hub' (de overgang naar groene, circulaire chemie) lopen we als Sittard-Geleen voorop naar een duurzame toekomst. Een toekomst zonder fossiele brandstoffen, maar waarin afval de grondstof is voor nieuwe producten. De ontwikkeling van de Chemelot Circular Hub geeft ook de maatschappelijke ontwikkeling van (Zuid-) Limburg een impuls. Zeker als het gaat om nieuwe werkgelegenheid, nieuwe inwoners en de ontwikkeling van een bruisend stedelijk klimaat.

Als onderdeel van het project 'Chemelot Circulair Hub' zijn we ook aan de slag gegaan met de pijler 'circulaire samenleving'. Met een aantal enthousiaste belanghebbenden spannen we ons in om de circulaire samenleving steeds meer handen en voeten te geven. Omdat we beseffen dat we als mens en samenleving nieuwe duurzame manieren moeten vinden om de belasting van de aarde te verminderen. De symbiose tussen samenleving en Chemelot gaat uit van wederkerigheid: de samenleving en haar burgers versterken Chemelot en omgekeerd.

Op weg naar duurzaam gemeentelijk vastgoed

Om verduurzaming van gebouwen te stimuleren hebben we proefgedraaid met een fonds van 250.000 euro. De proef is bedoeld voor acht gemeentelijke verhuurde accommodaties. Verenigingen kunnen geld lenen uit dit fonds om hun accommodatie te verduurzamen. Met de besparing op de energiekosten kan de vereniging de lening terugbetalen. Dat geld komt weer terug in het fonds en een andere vereniging kan er weer gebruik van maken. VV Sittard in Limbrichterveld was een van de eerste sportclubs die dit heeft opgepakt. De clubkantine is voorzien van nieuwe kozijnen met HR++-glas en de lichtmasten van het hoofdveld krijgen ledverlichting.

Verdere stappen in Zitterd Revisited

Wat Zitterd Revisited betreft hebben we afgelopen jaar de herinrichting van de oostelijke schootsvelden opgeleverd en de openbare ruimte in Den Tempel opgeknapt. Daar hebben we bijvoorbeeld de bestrating en verlichting vernieuwd. Verder is De Hof van Serviam, een woonzorgcentrum aan de schootsvelden, gerealiseerd: het eerste grote nieuwe wooncomplex dat we aansluiten op het Groene Net. En dat daarmee volledig aardgasvrij is. In en bij het voormalige klooster St. Agnetenberg komen veertig nieuwe woningen.

Impuls voor centrum Geleen

Om de ontwikkeling van het centrum Geleen een impuls te geven zijn we in 2019 gestart met een proeftuin die op 31 december 2020 zou aflopen. We hebben de proef echter verlengd omdat we door de coronacrisis geen goed beeld konden krijgen van de resultaten. De meeste activiteiten zijn afgeblazen omdat corona roet in het eten gooit. Het Online Warenhuis Geleen en de fietsbezorgdienst Geleen Graag Gebracht zijn wel doorgegaan. Positief is wel dat er een goede en constructieve samenwerking is ontstaan tussen gemeente, centrummanagement en ondernemers.

Toekomst vrijetijdseconomie

Verder hebben we gewerkt aan het Actieplan Vrijetijdseconomie 2020-2022. Een programma bedoeld om meer recreanten en toeristen naar de regio te trekken. Als Sittard-Geleen zetten we in op promotie van de historie, de groene omgeving, de ligging aan de grens en het aantrekkelijke buitengebied. Inmiddels zijn er al verschillende initiatieven gestart, zoals Knopen-Lopen (Aanleg Zuid-Limburgs wandelroutenetwerk) en het verbeteren van het toeristische fietsroutenetwerk.

De belangrijkste actie is echter de ontwikkeling van een Visit Experience Centrum Sittard-Geleen. Daar kunnen bezoekers op een eigentijdse wijze informatie krijgen over de toeristische mogelijkheden van dit gebied. Die richten zich vooral op de rijke historie, het groene buitengebied, de veelzijdige cultuur, de innovatiekracht (regio met toptechnologie en kennis) en de ondernemende winkelstad. Na Valkenburg en Heerlen zijn wij de derde plaats in Zuid-Limburg die een Experience Centrum krijgt. Het is de bedoeling dat we het centrum in het voormalige V&D-gebouw gaan vestigen. Dit pand hebben we in 2020 aangekocht.

Evenementenbeleid op de schop

In 2020 zijn we aan de slag gegaan om de subsidieregeling voor evenementen aan te passen. Hierbij hebben we de aanbevelingen van bureau Berenschot uit 2019 overgenomen. Over een nieuwe regeling is in 2021 inmiddels een besluit genomen. Het is de bedoeling dat de nieuwe regeling vanaf 2022 in werking treedt.

Constructief overleg ondernemers

Positief om te vermelden is ook dat we rondom corona intensief hebben samengewerkt en overlegd met de ondernemers(vertegenwoordigers) in onze gemeente. Samen hebben we gekeken wat we

konden doen om de effecten van de coronamaatregelen te minimaliseren. En waar we als gemeente de ondernemers konden ondersteunen. Zo hebben we bijvoorbeeld toestemming gegeven om de terrassen tijdelijk te vergroten. Waarvoor we overigens geen (extra) precariorechten hebben opgelegd. We hebben geprobeerd om naast de maatregelen van de overheid lokaal zoveel mogelijk maatwerk te leveren.

Voorzitterschap G40

Verder heeft onze gemeente het voorzitterschap gekregen van de pijler Economie en Werk van de G40. Dit is het netwerk van veertig (middel)grote steden in Nederland. Daarmee zijn we direct betrokken bij het behartigen van de belangen van de steden richting kabinet, Eerste- en Tweede Kamer en ministeries. Naast belangenbehartiging is kennisuitwisseling met collega-steden ook een belangrijk onderdeel van de G40.

ONDERWIJS

Jongeren moeten zich optimaal kunnen voorbereiden op hun toekomst. Goed onderwijs is daarvoor een basisvoorwaarde. Ook de begeleiding van kinderen en jongeren in hun schoolloopbaan hoort daarbij.

Vroegtijdige schoolverlaters en uitval voorkomen

Jongeren stoppen niet om dezelfde reden met school. Soms vallen ze uit terwijl er niet veel aan de hand is. Of ze hebben bijvoorbeeld de verkeerde schoolkeuze gemaakt en willen van opleiding veranderen. Sommigen hebben moeite met de vrijheid en zelfstandigheid of weten zich geen raad op de stageplek. Maar er zijn ook jongeren met een migratie-achtergrond die de Nederlandse taal niet (voldoende) spreken. Of kwetsbare jongeren die een ander niveau hebben dan nodig is voor school en de arbeidsmarkt. Al die verschillende oorzaken voor schooluitval vragen ook steeds om een specifieke aanpak en begeleiding, om maatwerk. En dat is het werk van de professionele zorg en/of begeleiding: ervoor zorgen dat jongeren op school blijven, terug naar school gaan of gaan werken. Inmiddels brengen nieuwe systemen op school sneller in beeld als jongeren verzuimen of dreigen uit te vallen. En kan de school meteen actie ondernemen om te voorkomen dat jongeren helemaal uitvallen. Denk aan een professionele loopbaanbegeleider, een Nederlandse Taalcoach of MBO-coach.

Flexibel onderwijs vergroot kansen

Het onderwijs wil ook flexibeler worden door alternatieve opleidingstrajecten te gaan aanbieden. Studenten, waarvoor een diploma onhaalbaar blijkt, kunnen op deelgebieden certificaten of praktijkverklaringen verdienen.

Komst centrale onderwijs- en sportvoorziening

De gemeenteraad heeft groen licht gegeven voor de komst van een centrale onderwijs- en sportvoorziening in het middengebied tussen Grevenbicht en Obbicht. Het gaat dan om een Integraal Kindcentrum (basisschool, peuter- en buitenschoolse opvang) en een centrale sportvoorziening met voetbal- en tennisvelden, een kantine, kleedkamervoorzieningen en een gymzaal. Het schoolbestuur van

Kindante, voetbalvereniging SV Argo en tennisclub TC Bicht'14 zijn als mede-initiatiefnemers nauw bij de plannen betrokken.

Het is de bedoeling om de vrijkomende sportlocaties in te zetten voor natuur- en landschapsontwikkeling. En ook daar zullen we omwonenden en andere belanghebbenden nauw bij betrekken. Voor de vrijkomende schoollocaties in beide kernen denken we aan woningbouw. We bereiden nu de uitwerking van deze plannen voor. Ook hierbij geven we omwonenden en andere geïnteresseerden een stem.

CULTUUR, SPORT EN RECREATIE

Een aantrekkelijk aanbod van sport-, cultuur- en recreatievoorzieningen voor de eigen inwoners en voor de regio. Daar draait het om bij het programma Sport, Cultuur en Recreatie.

Nieuwe toekomst voor De Domijnen

We hebben de evaluatie van De Domijnen afgerond en zijn aan de slag gegaan met de belangrijkste aanbevelingen uit het evaluatierapport. Hiermee zetten we een streep onder het verleden, maken schoon schip en beginnen met de inhaalslag die we volgens het rapport moeten maken. Een aantal goede gesprekken met de instelling heeft geleid tot een duidelijke opdrachtformulering waarmee De Domijnen aan de slag kunnen. Samen met medewerkers werkt de interim-directie aan De Domijnen 2.0, op weg naar één vernieuwde instelling met een stevige toekomst.

Nieuwe invulling muziekonderwijs in onze gemeente

Stichting Artamuse is per 1 september 2020 gestopt met haar activiteiten. Gelijktijdig is Stichting Myouthic gestart als makelaar in het muziekonderwijs. Deze organisatie bemiddelt tussen (leden van) muziekverenigingen, particulieren en scholen in Sittard-Geleen. Als gemeente bieden we een lesgeldsubsidie van 50% voor verenigingsleden en 35% voor individuele leden.

Ontwikkeling rondom Sportzone

We hebben het Tom Dumoulin Bike Park voor dertig jaar in erfpacht gegeven aan WCL De Bergklimmers. Deze vereniging gaat het wielerpark exploiteren, beheren en onderhouden. Het Tom Dumoulin Bike Park blijft overigens wel gewoon toegankelijk voor iedereen. Elke wielrenner kan gebruik blijven maken van deze veilige wielersomgeving. Door corona zijn helaas veel sportactiviteiten niet doorgegaan.

Groen licht voor sportaccommodatie Glanerbrook

Tegen het eind van 2020 ging ook voor het project Glanerbrook de kogel door de kerk. Na een lange periode van puzzelen, rekenen en discussiëren gaf de gemeenteraad groen licht voor een omvangrijke renovatie en vernieuwbouw van Glanerbrook. Een verbouwing die zo'n vier jaar gaat duren. Het is de bedoeling dat het complex in 2025 helemaal klaar is. Zo duurzaam mogelijk, afgekoppeld van het gas en met zonnepanelen voor de elektriciteit. En met behoud van wat nog goed is.

SOCIAAL DOMEIN

Een samenleving waarin mensen zoveel mogelijk meedoen en waarin er ruimte is voor eigen initiatief. Waarin mensen krijgen wat ze daadwerkelijk nodig hebben. Daar draait het om in het sociaal domein.

Professionele dienstverlening

Om nog meer te kijken naar wat mensen nodig hebben en om nog meer maatwerk te leveren, hebben we de werkwijze binnen het sociale domein veranderd. We werken nu met de zogenaamde 'omgekeerde toets'. Het idee is eenvoudig. We kijken niet eerst meer naar wat juridisch kan. Nee, de medewerkers bevraagt de inwoners eerst naar wat die nodig heeft. Daarna toetsen we dat aan de geest van de betreffende wet. Pas daarna volgt de juridische toets. Deze werkwijze maakt het integraal werken makkelijker.

Voor de toekomst van onze jongeren

In 2020 melden zich meer jongeren dan ooit bij het jongerenloket. En ondanks corona stond de deur van het loket altijd open en waren onze medewerkers steeds bereikbaar. Al die jongeren hebben we zo goed mogelijk ondersteund in hun weg naar werk, school of zorg. Overigens houden we sinds de coronamaatregelen, niet meer vast aan de wettelijke wachttijd van vier weken. We leiden de jongeren meteen door naar VIDAR voor een uitkering. Het ministerie heeft ons deze ruimte bij wet gegeven.

Om kansen van kinderen en jeugdigen een impuls te geven, hebben we ook de voorschoolse educatie uitgebreid. Peuters kunnen al, voordat ze naar school moeten, extra uren onderwijs krijgen om hun taalniveau op peil te brengen. Waardoor hun kansen voor de toekomst verbeteren.

Het Jongeren Wijkteam is actief

Het Jongeren Wijkteam (voorheen Kinderwijkraad) probeert onze jongeren in de wijken te activeren. En ze ervan bewust te maken dat de plek waar ze leven ook van hen is. Dat ze zelf in actie moeten komen als ze wat willen veranderen of toevoegen. Het Wijkteam is hiervoor een mooi instrument. Buiten de bijeenkomsten op school ontmoeten jongeren van 10 tot 16 jaar elkaar twee keer per maand.

Start van VIDAR (Participatiewet)

Met de aanhaking van de gemeente Stein heeft de samenwerking van het participatiebedrijf Westelijke Mijnstreek op 1 januari 2020 haar beslag gekregen. Samenwerking en partnerschap die voor de uitvoering van de Participatiewet meerwaarde oplevert. Medio 2020 is de nieuwe naam van het bedrijf geïntroduceerd, VIDAR. Onder het motto 'Werk voorop, kansen voor iedereen' is VIDAR ervan overtuigd dat iedereen aan de slag kan, wat de mogelijkheden ook zijn. VIDAR helpt mensen die een steuntje in de rug nodig hebben verder in hun ontwikkeling richting arbeidsmarkt. Bij het vinden van werk (betaald, gesubsidieerd of beschut werk), het aanvullen van inkomen of het verstrekken van een uitkering. Voor werkgevers heeft de organisatie een bestand van werkzoekenden en mogelijkheden om werkzaamheden uit te besteden (montage, assemblage, verpakken en ompakken).

Overigens heeft VIDAR ook de TOZO-regeling van het kabinet uitgevoerd. Deze regeling is bedoeld om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Vanwege het dringende karakter van de regeling zijn we snel begonnen met het uitbetalen van voorschotten. Dit om getroffen ondernemers snel van inkomen te voorzien. De toets op rechtmatigheid hebben we achteraf gedaan.

De coronacrisis heeft ertoe geleid dat aan dat we een aantal zaken anders hebben aangepakt. Zo kunnen inwoners nu volledig digitaal een uitkering aanvragen. En daar gaan we ook na de coronacrisis mee door. Tijdens de coronamaatregelen konden de mensen met een beschutte werkplek toch naar de werkplaats want die was gewoon geopend. Zo konden deze mensen hun dagelijkse structuur en routine gewoon voortzetten. En dat is juist voor deze doelgroep erg belangrijk. Ook onze dienstverlening naar de mensen met een uitkering hebben we tijdens de crisis aangepast. Fysiek contact was immers niet mogelijk, dus hebben we alle uitkeringsgerechtigden gebeld. Zo bleven we toch in contact met elkaar.

Participatie op de arbeidsmarkt

De Zuid-Limburgse samenwerking op het gebied van arbeidsmarkt heeft een boost gekregen. We hebben de samenwerking verstevigd tussen gemeenten, UWV, onderwijs werkgevers- en werknemersorganisaties. Dit in de vorm van een 'werkcentrum'. Met als doel om de kansen van werkgevers en werkzoekenden te vergroten. Samenwerking op Zuid-Limburgse schaal is onontbeerlijk, we hebben immers één gezamenlijke uitdaging: vraag en aanbod op elkaar afstemmen.

Inclusie-agenda of iedereen doet mee!

De gemeenteraad heeft in het tweede kwartaal 2020 ook de lokale inclusieagenda vastgesteld. Dit is het plan waarin staat hoe we als gemeente het VN-verdrag uitvoeren. In een inclusieve samenleving kan iedereen dezelfde dingen doen, zowel mensen mét als zonder een beperking. En inclusie gaat verder dan fysieke toegankelijkheid alleen. Het gaat er bijvoorbeeld ook over dat informatie (bijvoorbeeld op de website) voor iedereen toegankelijk is. Dat geldt voor mensen die moeite hebben om geschreven teksten goed te begrijpen. En voor inwoners die blind, doof of slechthorend zijn. Of met andere woorden: iedereen doet mee in Sittard-Geleen!

Senioren doen mee!

We willen graag dat iedereen prettig en veilig woont in onze gemeente, ook de ouderen! Daarom hebben we, op verzoek van de gemeenteraad, de Seniorenwijzer ontwikkeld. Dit is een overzichtelijk boekje geworden met praktisch onderwerpen en de juiste informatie op het moment dat het nodig is. De dienstverlening aan senioren is immers verweven in diverse gemeentelijke beleidsterreinen. Uitgangspunt is beleid gericht op het meedoen van iedereen, ongeacht leeftijd. Door de belangrijke thema's in dit boekje samen te brengen, zien de ouderen in onze gemeente beter welke mogelijkheden er allemaal zijn.

Betere taalvaardigheid voor statushouders

Ter voorbereiding op de nieuwe wet inburgering doen we mee met een landelijk pilotprogramma. Als Sittard-Geleen zetten we ons in voor het thema 'taalverhoging'. Een aantal statushouders met een

uitkering krijgen via deze pilot de kans om hun taalniveau te verhogen van A2 naar B1. En dit betekent dat hun kansen op de arbeidsmarkt en om mee te doen in de samenleving aanzienlijk toenemen.

Een gemeente met oog voor armoede en eenzaamheid

Gedurende de eerste lockdown zijn scholen en inwoners geconfronteerd met thuisonderwijs. Dat leidde voor een grote groep kinderen tot problemen. Ze konden thuis geen online lessen volgen, omdat er geen laptop of computer voorhanden was. In samenwerking met de verschillende scholen en instanties hebben we meteen actie ondernomen en alle kinderen voorzien van laptops. En zo kreeg 'iedereen doet mee' concreet vorm.

Verder zijn we aan de slag gegaan met de problemen rondom bewindvoering. We zijn er trots op dat we met de bewindvoerders van Sittard-Geleen een convenant hebben afgesloten met daarin goede samenwerkingsafspraken. Afspraken die gericht zijn op een sluitende aanpak binnen de schuldhulpverlening. En op verbeteren van de kwaliteit van dienstverlening en bewindvoering. Overigens hebben we ook nadrukkelijk aandacht gegeven aan de nazorg van mensen in de schuldhulpverlening. Om te voorkomen dat deze mensen opnieuw in de problemen raken. Daarom is extra begeleiding en coaching in het na-traject onontbeerlijk. Dat doen we samen met de professionals, maar ook vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties spelen hierbij een belangrijke rol.

Uit de gezondheidsatlas van de GGD Zuid-Limburg blijkt dat maar liefst 50 procent van de volwassen bevolking zich eenzaam voelt. Bij inwoners ouder dan 65 jaar is dat percentage nog hoger. Aanleiding genoeg om actie te ondernemen op dit punt. Daarom hebben we een coördinator Eenzaamheid aangesteld met als opdracht een plan van aanpak te ontwikkelen. Niet alleen, maar in nauwe samenspraak met alle (vrijwilligers)organisaties die op het terrein van eenzaamheid actief zijn.

Samen naar duurzame accommodaties

Een belangrijk thema in 2020 was de herijking en aanscherping van het accommodatiebeleid. Met als belangrijke vraag: wat willen we voor de toekomst en hoe komen we uiteindelijk tot minder accommodaties die beter worden benut. En die beter voldoen aan de maatschappelijke behoefte en zijn toegerust op toekomstig gebruik (duurzaam). Maar wel zodanig dat dit op steun van de inwoners en gebruikers kan rekenen. Na een uitgebreide raadsbehandeling heeft de gemeenteraad in juli de kaders voor het accommodatiebeleid verder aangescherpt en in december het vervolgtraject hiervoor vastgesteld. En dan gaat het over hoe gaan we verder en hoe betrekken we de inwoners/gebruikers bij het verdere proces.

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

We willen dat onze gemeente zich duurzaam en gezond ontwikkelt. Samen met de inwoners, instellingen en ondernemers willen we de stad verduurzamen. Zodat Sittard-Geleen ook voor de volgende generaties prettig is om in te wonen en leven.

Gezonde basisschool van de toekomst

In Kindcentrum Sittard zijn we in 2020 gestart met de eerste gezonde basisschool van de toekomst. Uit de voormalig basisscholen Baandert, De Tovertuin en Sjtadssjool is één nieuwe basisschool ontstaan verspreid over drie locaties. Met elk een eigen gezicht en specifiek accent. Op deze gezonde basisschool krijgen kinderen bijvoorbeeld gezonde maaltijden op school. En kunnen ze er hun talenten ontwikkelen in het lesprogramma en in naschoolse activiteiten. Ook heeft de school speciale aandacht voor creativiteit, bewegingsonderwijs en naschoolse sportactiviteiten.

In het Kindcentrum is vanaf september ook de Weekendschool 'Petje af' actief. Deze organisatie is voor gelijke kansen voor iedereen. Ze ondersteunt kinderen tussen de 10 en 14 jaar in hun ontdekkingstocht naar talenten en mogelijkheden. Vooral door ze te helpen hun zelfvertrouwen te vergroten en ze te laten zien wat er nog meer 'te koop' is in de wereld. Zo vergroten ze hun leefwereld en ontdekken ze hun toekomstdroom. Kinderen groeien, worden socialer en durven zelf meer met ideeën te komen.

Op weg naar duurzame energie

We zijn er trots op dat we een mooie bijdrage leveren aan de grootschalige opwekking van duurzame energie op land. Dit als onderdeel van de regionale energiestrategie. We moeten slim omgaan met de ruimte die we hebben. En dat doen we door zoveel mogelijk gebruik te maken van bebouwing. Als dichtbebouwde gemeente (met veel industrie) komt dat goed uit: we hebben namelijk veel daken. Zo kunnen we de energietransitie een flinke impuls geven. Ook de samenwerking met de energiecorporatie maakt dat er in de gemeente op heel wat daken zonnepanelen verschijnen. Op dit moment wordt er door één van de energie-coöperaties al voor tachtig huishoudens duurzame energie opgewekt via zonnepanelen.

Impuls voor duurzame woningen

Met de zogenaamde 'Regeling Reductie Energiegebruik' (RRE) van het rijk, zijn we vouchers gaan uitgeven om meer koopwoningen in de gemeente te verduurzamen. Woningeigenaren met zo'n voucher (waarde van € 65,-) kunnen die inwisselen voor producten of diensten die energie besparen (CO₂-reductie). Bijvoorbeeld isolatie, tochtstrips, radiatorfolie, energiemeters en douchetimers. Ook hebben we bijvoorbeeld in De Baandert in de (onveilige) brandgangen buitenverlichting op zonne-energie geplaatst. En hebben we webinars georganiseerd waar veel inwoners aan hebben meegedaan. Daar zijn ook veel aanpassingen uit voort gekomen (isolatie woningen, plaatsen zonnepanelen).

Van het aardgas af

Hebben we het over duurzaamheid dan mogen we Het Groene Net niet onvermeld laten. De proeftuin 'Aardgasvrije Wijk Limbrichterveld Noord' is bedoeld om de hele wijk van het aardgas af te krijgen. In deze proeftuin willen we zo'n 847 woningen isoleren en aansluiten op Het Groene Net of op een andere alternatieve warmtebron. Bijvoorbeeld een warmtepomp. In dit project werken we nauw samen met de bewoners van de wijk die onder andere in een klankbordgroep zijn vertegenwoordigd. We vinden het belangrijk dat inwoners hun ideeën en opmerkingen kwijt kunnen. Zo hebben we een proefwoning op de Marshallstraat geopend. Daar kunnen inwoners van de Proeftuin terecht met al hun vragen en

krijgen ze hulp bij het aanvragen van de subsidies. Ze kunnen er zelfs het verschil ervaren tussen koken op gas en inductie. De nauwe betrokkenheid van inwoners heeft ook geleid tot aanpassing of bijstelling van projectonderdelen en/of de subsidieregeling.

Eind december kregen de eerste inwoners het subsidiebedrag voor de woningisolatie op hun rekening gestort. Ook tekende voetbalclub VVS in 2020 voor een duurzame en aardgasvrije toekomst.

Windenergie op komst

Verder hebben we met de plannen voor Windpark Holtum Noord een belangrijke stap gezet in het verduurzamen van onze energievoorziening. De gemeenteraad heeft de verklaring afgegeven van geen bedenkingen en stemt daarmee in met de komst van het windpark. Overigens stellen we als voorwaarde dat het windpark voordeel moet opleveren voor de direct omwonenden. Daarvoor werken we samen met de omgeving aan een zogenaamd profijtplan en bereiden we omgevingsafspraken voor. Tot aan de bouw van het windpark organiseren we diverse dialoogtafels waar inwoners en organisaties hun stem kunnen laten horen. Dan komen ook onderwerpen aan bod zoals overlastvermindering (bouwverkeer en gevolgen; geluid, slagschaduw en verlichting), handhaving (geluid, slagschaduw en verlichting), participatiefaciliteiten. Aan de dialoogtafels schuift overigens ook de onafhankelijke belangenbehartiger aan. Die hebben we aangesteld om extra oog te hebben voor de belangen van de omwonenden van Holtum Noord.

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

We willen dat Sittard-Geleen een leefbare en toekomstbestendige gemeente is. Een gemeente waar het fijn is om te wonen en te leven.

Transformatievisie Westelijke Mijnstreek vastgesteld

De gemeenten in de Westelijke Mijnstreek hebben de Transformatievisie Westelijke Mijnstreek vastgesteld. De Transformatievisie gaat over de aanpak van de nieuwbouwopgave, over verbouw en sloop en over experimenten met nieuwe woonvormen. Ook omvang en spreiding van de sociale woningvoorraad maakt onderdeel uit van deze visie. Daarna heeft 'Atelier Romain' opdracht gekregen om de uitgangspunten uit te werken in pilotgebieden. Voor onze gemeente zijn dat Holtum, Guttecoven en Einighausen. De betrokkenheid van de inwoners is overigens een belangrijk onderdeel in dit proces. Atelier Romain verwacht de gebiedsvisies voor Holtum en Guttecoven medio 2021 aan te leveren. De gebiedsvisie voor Einighausen heeft vertraging opgelopen: de coronacrisis gooide ook hier roet in het eten.

Ook Geleen Zuid is pilotgebied. Bij de transformatieopgaven in deze wijk sluiten we nauw aan bij het revitaliseringsproces dat we samen met ZOwonen zijn gestart. Hiervoor komt er een ambitiedocument gericht op een totale aanpak van het gebied. De omvorming van de sociale en particuliere woningvoorraad maakt er deel van uit.

Een goede woning voor iedereen

Als het gaat om woningbouw hebben we niet zozeer woningnood als wel nood aan de juiste woning. We willen dan ook vooral inzetten op woningbouw voor doelgroepen: **bijvoorbeeld starters (veelal jongeren), senioren en arbeidsmigranten**. Waar mogelijk zetten we ook in op levensloopbestendige woningen.

Naar een nieuwe omgevingswet

In 2020 hebben we een forse bijdrage geleverd aan de Provinciale omgevingsvisie (POVI) en aan het NOVI- gebied Zuid-Limburg. Zij vormen een belangrijk ankerpunt voor de gemeentelijke omgevingsvisie. Daar gaan we in 2021 mee aan de slag. Ook hebben we een begin gemaakt met het aanpassen van de werkprocessen van 'vergunningen' aan de nieuwe Omgevingswet (ingangsdatum verwacht juli 2022). Voor de ontwikkeling van het omgevingsplan in 2024 hebben we de opdracht verduidelijkt en de onderdelen van de aanpak geformuleerd.

Landschapsontwikkeling

Met het waterschap en de provincie werken we samen aan de herinrichting van het Geleenbeekdal, onder de noemer Corio Glana. In 2020 zijn we daadwerkelijk met dit project gestart. Zo krijgt de beek weer volop ruimte om door het landschap te kronkelen. **Daarnaast wordt het Stadspark Sittard gerenoveerd en is gestart met de herinrichting van de Vijverweg en Molenweg**. Behalve het herstel van het natuurlijke landschap is het ook nodig om de klimaatverandering aan te pakken. Door hevige regenval moeten we immers steeds meer water kunnen bergen. Het is de bedoeling dat het project eind 2021 gereed is.

PORTEFEUILLEVERDELING OP HOOFDLIJNEN

Samengevat ziet de portefeuillevverdeling van het college van B&W van Sittard-Geleen er als volgt uit:

Burgemeester Hans Verheijen: algemene zaken, samenwerking, openbare orde en veiligheid

Wethouder Pieter Meekels: stedelijke ontwikkeling, vastgoed, economie en arbeidsmarkt

Wethouder Andries Houtakkers: omgevingsbeleid, sport, cultuur en evenementen

Wethouder Leon Geilen: gezondheid, leefomgeving, inwonersparticipatie en communicatie

Wethouder Judith Bühler: middelen, sociale zaken en dienstverlening

Wethouder Kim Schmitz: duurzaamheid, armoedebestrijding en jongeren

Op <https://www.sittard-geleen.nl/Bestuur/College> vindt u een gedetailleerde beschrijving van de portefeuillevverdeling.

Financieel resultaat Jaarrekening 2020

PLANNING EN CONTROL (P&C) CYCLUS 2020

De jaarstukken zijn het sluitstuk van onze P&C-cyclus 2020. In deze jaarstukken leggen we verantwoording af over het uitgevoerde beleid en de hiervoor ingezette middelen. De gerealiseerde resultaten en bestede budgetten zetten we af ten opzichte van de actuele begroting 2020. De programmabegroting 2020 vormt hiervoor het vertrekpunt. Vervolgens hebben wij in onze 4 tussentijdse rapportages de begroting waar nodig bijgesteld. Naast bijstelling van resultaten en budgetten op basis van autonome ontwikkelingen en beleidskeuzes is Covid-19 een belangrijke oorzaak geweest om onze begroting tussentijds bij te stellen. In onze tussentijdse rapportages hebben wij telkens - voor zover financieel kwantificeerbaar – de impact van Covid-19 op onze begroting inzichtelijk gemaakt. Omdat wij deze effecten opvangen uit de ontvangen Rijkscompensatie via de steunpakketten heeft Covid-19 geen invloed gehad op het begrotingssaldo.

TERUGBLIK

Algemeen

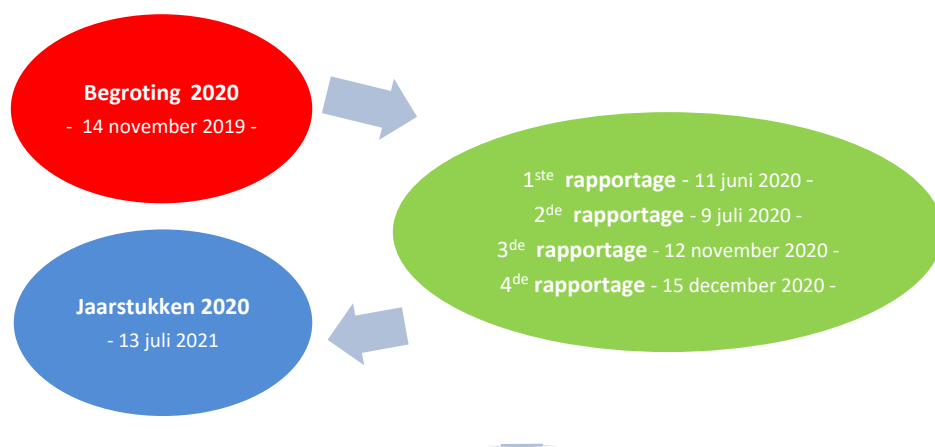
Op basis van het coalitieakkoord Samen Duurzaam en het Addendum hierop, hebben wij in 2020 verder gewerkt aan het duurzaam op orde houden van onze financiën. Dit hebben wij onder andere ingevuld door:

- toepassing van het raadsbesluit begrotingskaders van 28 maart 2019, waarbij meevallers worden toegevoegd aan de algemene reserve en tegenvallers achtereenvolgens worden opgelost binnen het product, programma of totale begroting;
- toepassing van de kadernota weerstandsvermogen en risicobeheersing, waarbij wij ons gekwantificeerd risicoprofiel, inclusief restrisico¹ volledig hebben afgedekt in de algemene reserve risicobeheersing;
- bij de producten uit de p&c-cyclus te sturen op sluitende jaarschijven en borging van het structureel en reëel begrotingsevenwicht;
- de invloed van Covid-19 op onze budgetten te compenseren uit de ontvangen Rijkscompensatie via de steunpakketten en reservering van onderuitputting van activiteiten die door corona niet zijn doorgegaan.

Het afgelopen jaar heeft de provinciaal toezichthouder het vierjaarlijks verdiepingsonderzoek naar onze financiële functie en financiële positie uitgevoerd. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek heeft het Provinciebestuur besloten om onze gemeente meerjarig repressief toezicht te verlenen voor de periode 2020-2023. Wij voldoen aan de voorwaarden voor repressief toezicht – met name het borgen van een structureel en reëel sluitende begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2024 -. Kortom uit genoemd onderzoek blijkt dat onze financiële positie en functie voldoende basis biedt voor meerjarig repressief toezicht.

¹ Restrisico = 1% van het begrotingstotaal

Onderstaand kijken we terug op de besluiten met betrekking tot de verschillende onderdelen uit de P&C-cyclus 2020. Wij merken hierbij op dat in 2020 geen kaderbrief is opgesteld. Wel hebben wij als onderdeel van de coalitievorming een addendum op het uit 2018 daterende coalitieakkoord Samen Duurzaam opgesteld. In dit addendum hebben wij ten opzichte van het coalitieakkoord een aantal aanvullingen gedaan en accenten gezet. Coalitieakkoord en addendum geven richting aan de inhoudelijke koers voor de resterende raadsperiode 2020-2022.

Begroting 2020

Uitgaande van de kaderbrief 2019 hebben wij - binnen de begrotingskaders van de gemeenteraad – een structureel en reëel sluitende begroting opgesteld. Dit sluit aan op de opgave uit het coalitieakkoord om onze financiën duurzaam op orde te krijgen én te houden. De overschotten binnen de meerjarenraming hebben wij conform genoemde kaders gereserveerd. Dit om mogelijke nadelen uit de circulaire van het gemeentefonds te kunnen opvangen. Dan wel voor de afwegingen over de inzet van nieuw beleid. Zoals aangegeven, voldeden wij met deze begroting aan de eisen van repressief toezicht. Deze begroting was het startpunt om samen met de provincie te werken aan een Bestuurlijk Afsprakenkader (BAk). Tenslotte hebben wij om de kaderstellende rol van de gemeenteraad te versterken, gewerkt aan de verbetering van opzet en leesbaarheid van de begroting.

Tussentijdse rapportages

Na de vaststelling van de begroting 2020 hebben wij in onze tussentijdse rapportages de begroting op punten bijgesteld. Tijdens de voorbereiding van de 1ste rapportage werden wij geconfronteerd met Covid-19. Vanwege de onzekerheid van deze crisis hebben wij de prognoses toen niet in begrotingswijzigingen vertaald. In onderstaande tabel hebben wij de mutaties groter dan € 0,5 mln. op een rij gezet. Voor de tussentijdse rapportages zijn dat de voorstellen tot begrotingsaanpassing. Voor de jaarstukken de verschillen tussen begroting en realisatie.

Tabel - grote mutaties

Grote mutaties 2020	2 ^{de} rapportage	3 ^{de} rapportage	4 ^{de} rapportage	jaarstukken
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Effecten Covid-19:				
Covid-19 effecten, onder andere parkeren, markten, Vixia, cultuur, toeristenbelasting, Wmo, afvalverwerking, BsGW	-1.228	-970	-1.444	-186
Covid-19 onderuitputting, onder andere (wieler-)evenementen, volksfeesten representatie, OOV, lager verzilveringspercentage huishoudelijke hulp en ondersteuning				1.698
Rijkscompensatie Covid-19 (steunpakketten)	1.228	1.495	1.444	618
Effecten reguliere bedrijfsvoering:				
Jeugdzorg, inclusief vrijval uit de jaarrekening 2019	-1.165		-735	-1980
Wmo	-1.321	-725		
Vrijval Prijscompensatie sociaal domein gemeentefonds	1.009			
BUIG / Participatiewet			1.461	962
Gemeentefonds - circulaire			691	
Veiligheidsregio Zuid-Limburg		582		
Inzet middelen Covid-19		1.430		
Afwaardering financiële vaste activa Glanerbrook			-948	
Europese subsidie voor participatie				560
Saldo afwijkingen < € 500.000	236	-309	302	1999
Verrekening met algemene reserve	-1.241	1.503	771	3.671

Uit de tabel blijkt dat de begrotingsaanpassingen voornamelijk betrekking hebben op de effecten door Covid-19, inclusief de ontvangen Rijkscompensatie via de steunpakketten, alsmede de bijstellingen van de budgetten in het sociaal domein. De bijstelling van het begrotingsbeeld als gevolg van Covid-19 en ontwikkelingen binnen het sociaal domein zijn niet uniek voor onze gemeente. Voor het borgen van de begrotingsstabiliteit binnen het sociaal domein zijn gemeenten afhankelijk van het Rijk. Het incidentele tekort uit de 2de rapportage hebben wij afgedekt uit de algemene reserve. Passend binnen onze begrotingskaders hebben wij de voordelen uit de 3de en 4de rapportage toegevoegd aan de algemene reserve. Het overschot uit de jaarrekening bedraagt € 3,67 mln.

FINANCIËLE RESULTATEN IN 2020

Onderstaand vatten wij de financiële resultaten over het jaar 2020 op hoofdlijnen samen. Voor een gedetailleerdere toelichting van de inhoudelijke en financiële resultaten op programmaniveau verwijzen

wij u naar de betreffende onderdelen² uit de jaarstukken 2020. Allereerst presenteren wij in onderstaande tabel de saldi per programma:

Tabel - saldi programmaverantwoording

Programma saldi <i>bedragen x € 1.000</i>	Primitieve begroting 2020	Actuele 2020 begroting	Rekening 2020	Resultaat 2020
	(a)	(b)	(c)	(d = c-b)
0 BESTUUR EN ONDERSTEUNING	178.849	190.721	191.100	380
1 VEILIGHEID	-12.458	-12.244	-12.042	201
2 VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	-15.679	-18.629	-18.688	-58
3 ECONOMIE	-5.320	-6.181	-5.176	1.005
4 ONDERWIJS	-7.795	-8.494	-8.446	48
5 SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	-25.991	-27.896	-27.786	110
6 SOCIAAL DOMEIN	-108.296	-111.763	-109.963	1.799
7 VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU	2.264	-378	-105	273
8 VOLKSHUISV., RUIMT.ORDENING EN STED.VERNIEUWING	-5.575	-5.136	-5.223	-86
	0	0	3.671	3.671

In bovenstaande tabel presenteren wij saldobedragen; het verschil tussen de totale baten en lasten van het programma. Voor programma 0 is dit een positief saldo – baten zijn hoger dan de lasten -, omdat binnen dit programma de baten uit het gemeentefonds en belastingen worden verantwoord. De overige programma's hebben een negatief saldo - de lasten zijn hoger dan de baten -. Op deze programma's worden naast eventuele specifieke inkomsten de lasten verantwoord om het programma uit te kunnen voeren.

Uit de tabel blijkt dat wij - passend binnen de toepassing van onze begrotingskaders - zowel in onze primitieve begroting (a) als actuele begroting (b) een sluitende³ begroting hadden. Deze sluitende begroting is het gevolg van de toepassing van de begrotingskaders in onze tussentijdse rapportage. Hierbij hebben we het incidentele tekort in de 2de rapportage en de overschotten in de 3de en 4de rapportage 2020 verrekend met onze algemene reserve. Het totale saldo van de rekening (realisatie) bedraagt € 3,67 mln. voordelig. Omdat wij een sluitende begroting hadden, bedraagt het resultaat van de jaarrekening (c) ten opzichte van de actuele begroting (d) eveneens € 3,67 mln. voordelig.

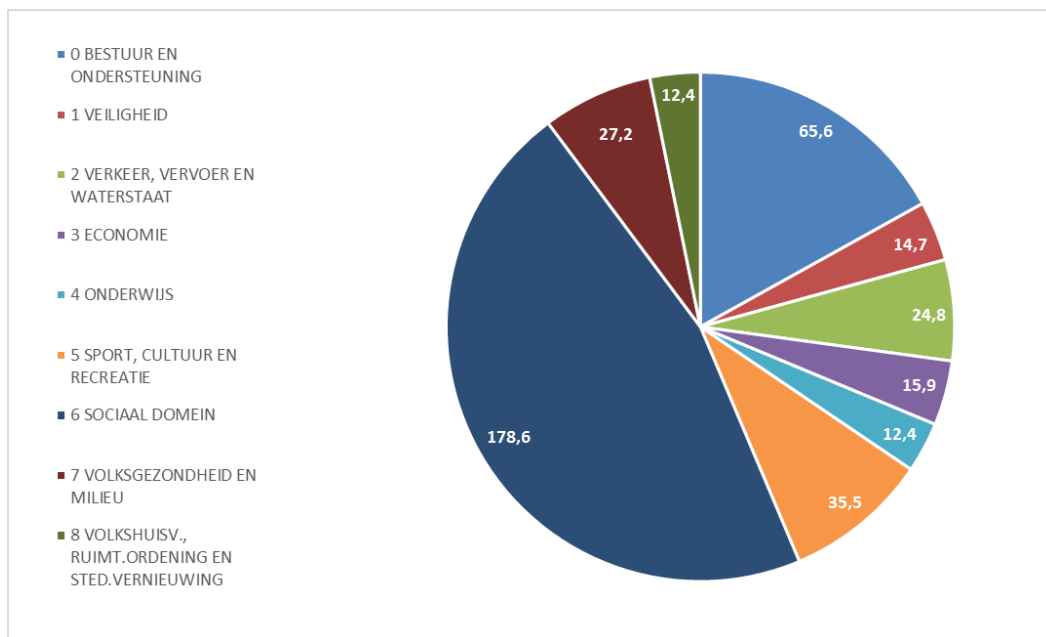
Aanvullend op bovenstaande presentatie van de programmasaldi geven wij in onderstaande grafieken aan waar het geld vandaan komt (baten per programma) en waar het geld naar toe gaat (lasten per programma).

² Paragrafen 2.1 programmaverantwoording en 3.7 bijlage taakvelden (financiële verschillenanalyses)

³ Sluitend begroting = begrotingssaldo 0

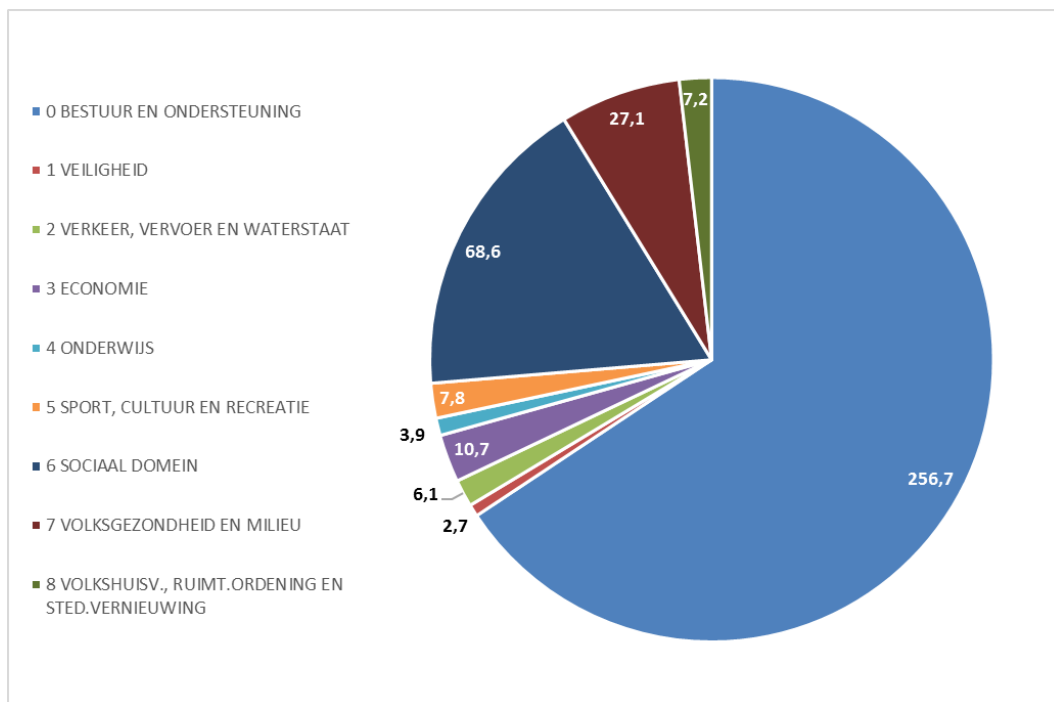
Waar gaat het geld naar toe?

In onderstaande grafiek geven wij aan hoe de totale lasten van € 387,1 mln. over de programma's zijn verdeeld. De bedragen zijn in miljoenen weergegeven.

Waar komt het geld vandaan?

In onderstaande grafiek geven wij aan hoe de totale lasten van € 390,8 mln. over de programma's zijn verdeeld. De bedragen zijn in miljoenen weergegeven.

Uit de bovenstaande grafieken blijkt dat wij in de programma's bestuur en ondersteuning en sociaal domein het meeste geld hebben ontvangen en hebben besteed. Het geld hebben we voornamelijk ontvangen uit de uitkeringen uit het gemeentefonds, belastingopbrengsten en specifieke uitkeringen zoals de BUIG. Het geld hebben we binnen deze programma's voornamelijk besteed aan de uitvoering van de taken binnen het sociaal domein, met name op het gebied van de Wmo, jeugdzorg en participatie. Andere belangrijke post zijn de uitgaven die verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en onze bedrijfsvoering.

Jaarrekeningresultaat 2020

Uit de tabel 'Saldi programmaverantwoording' blijkt dat het jaarrekeningresultaat € 3,67 mln. voordelig is. Met andere woorden, we houden over 2020 een bedrag van € 3,67 mln. over. Dit resultaat wordt beïnvloed door de gevolgen van Covid-19. Om inzicht te geven in dit effect maken wij onderscheid in resultaten uit de reguliere bedrijfsvoering en resultaten als gevolg van Covid-19. Dit onderscheid is in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel - jaarrekeningresultaat

Specificatie resultaat jaarrekening <i>bedragen x € 1.000</i>	Begroting voor wijziging 2020	Begroting na wijziging 2020	Rekening 2020	Resultaat 2020
Reguliere bedrijfsvoering	-	-	1.541	1.541
Covid-19	-	-	2.130	2.130
Saldo programma's	0	0	3.671	3.671

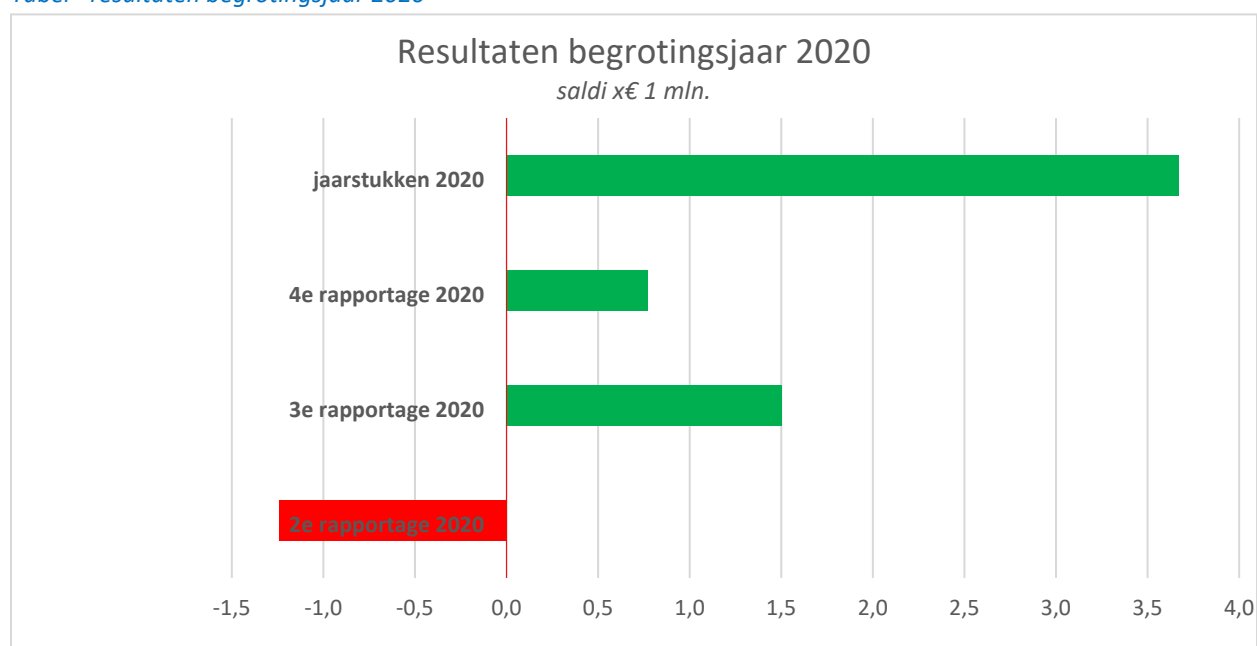
Uit bovenstaande tabel blijkt dat het resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering € 1,54 mln. voordelig is. Het resultaat als gevolg van Covid-19 bedraagt € 2,13 mln. In de tabel 'Grote mutaties' hebben wij de belangrijkste oorzaken van het resultaat toegelicht. Bij het resultaat op Covid-19 merken wij op dat dit het gevolg is van het niet gelijktijdig ontvangen van Rijkscompensatie in de vorm van de steunpakketten en het besteden van deze middelen voor compensatie van nadelige Covid-19 effecten. Dit voordelig saldo heeft voornamelijk betrekking op onderuitputting als gevolg van het niet doorgaan van diverse activiteiten, alsmede een lager gebruik van Wmo-ondersteuning. Daarnaast hebben we op basis van de decembercirculaire een derde steunpakket van het rijk ontvangen. Overigens hebben wij in onze tussentijdse rapportages al een aantal nadelige effecten als gevolg van Covid-19 verwerkt. Wij stellen voor het voordelig resultaat van € 2,13 mln. voor het risicoprofiel Covid-19 beschikbaar te houden. Met name vanwege de onzekerheid over de duur van de pandemie en de betekenis daarvan op onze begroting.

De saldi van de tussentijdse rapportages en de jaarstukken 2020

Zoals eerder in deze paragraaf aangegeven heeft de raad in 2020 4 tussentijdse rapportages vastgesteld. Aan de hand van deze rapportages hebben wij onze begroting bijgesteld. Dit geldt niet voor de 1ste rapportage 2020. Vanwege de onzekerheid van Covid-19 hebben wij in deze rapportage met prognoses gewerkt en de begroting niet hierop aangepast. In onderstaande grafiek zijn de resultaten van de 3 rapportages en de jaarstukken gepresenteerd.

In de tweede rapportage hadden we een tekort van € 1,24 mln. dat we hebben afgedekt uit onze algemene reserve. De overschotten in de 3de en 4de rapportage van € 1,50 mln. respectievelijk € 0,77 mln. hebben wij aan onze algemene reserve toegevoegd. Passend binnen onze begrotingskaders voegen wij het saldo na bestemming toe aan de algemene reserve. Het totaalbedrag aan resultaten uit de rapportages en jaarstukken bedraagt € 4,70 mln. voordelig. Als we dit relateren aan het begrotingstotaal van 387 mln. betekent dit per saldo een bijstelling van 1,2%. Een beperkte bijstelling ten opzichte van onze ramingen in de begroting. Van het bedrag van € 4,70 mln. heeft overigens € 4,1 mln. betrekking op (nog niet ingezette) corona-middelen. Daarnaast heeft per saldo € 0,6 mln. betrekking op de reguliere bedrijfsvoering. Kortom gerelateerd aan het begrotingstotaal is met betrekking tot de reguliere bedrijfsvoering per saldo 0,2% bijgesteld.

Tabel - resultaten begrotingsjaar 2020

In de 4de rapportage 2020 hebben wij de begroting 2020 voor het laatst bijgesteld. Hiermee beoogden wij de rechtmatigheid (begrotingscriterium) in de jaarrekening 2020 te borgen én te voorkomen dat het jaarrekeningresultaat - fors - afwijkt van het bijgestelde begrotingsbeeld in de 4de rapportage. Wij hebben in de besluitvorming over de 4de rapportage 2020 een aantal ontwikkelingen genoemd, onder andere de decembercirculaire, de impact van Covid-19, waardeontwikkeling (niet) woningen en BNG-dividend, die nog niet in de rapportage verwerkt konden worden. Met name omdat de financiële impact nog niet bekend was. In onderstaand overzicht hebben wij de ontwikkeling van de omvang van het jaarrekeningresultaat ten opzichte de actuele begroting voor de jaren 2018 tot en met 2020 in beeld gebracht.

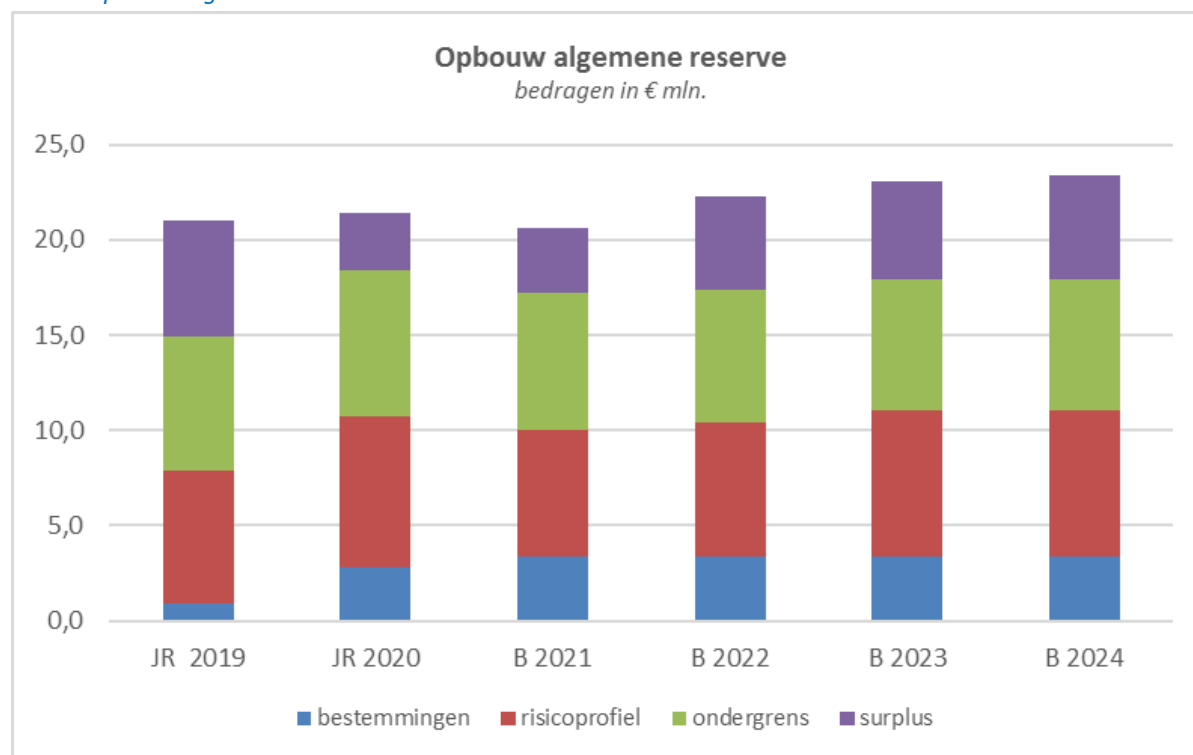
Begrotingsjaar	Begrotingstotaal	Resultaat	afwijking
2018	333.507	6.281	1,9%
2019	326.781	1.930	0,6%
2020	387.095	3.671	0,9%

Uit het overzicht blijkt dat de relatieve afwijking van het resultaat ten opzichte van de begroting - na wijziging - (actuele begroting) minder dan 1% bedraagt van het begrotingstotaal. Indien we het resultaat uit de reguliere bedrijfsvoering relateren aan de totale lasten, dan bedraagt de relatieve afwijking 0,4%. De gevolgen van Covid-19 voor onze begroting zijn lastig voorspelbaar en mede afhankelijk van de duur van deze crisis.

WEERSTANDSVERMOGEN

Met het weerstandsvermogen bedoelen we dat de gemeente voldoende eigen geld heeft om ook in ongunstige tijden haar taken te kunnen uitvoeren. Met andere woorden, we hebben middelen beschikbaar om risico's en/ of onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen. In de kadernota weerstandsvermogen en risicobeheersing hebben wij de kaders voor de minimale omvang van ons weerstandsvermogen vastgelegd. In onderstaande tabel hebben de toepassing van deze kaders inzichtelijk gemaakt via het verloop en de opbouw van onze algemene reserve.

Tabel - opbouw algemene reserve

Bovenstaande grafiek laat zien hoe onze algemene reserve is opgebouwd. Een deel van de reserve is op basis van besluitvorming geormerkt voor specifieke bestemmingen. Daarnaast hebben we geld gereserveerd om ons risicoprofiel af te dekken en houden we een ondergrens⁴ in onze reserve aan.

Uit de grafiek blijkt dat we na rekening te hebben gehouden met de bestemmingen, volledige afdekking van het risicoprofiel en het aanhouden van een ondergrens, een surplus in de algemene reserve hebben. Dit surplus loopt op van € 3,00 mln in 2020 tot € 5,35 mln. in 2024. Het surplus is beschikbaar om eventuele onvoorziene tegenvallers incidenteel op te kunnen vangen.

⁴ Ondergrens van 2% van het begrotingstotaal

Lijst met begrippen en afkortingen

Achtervang ombuigingen	: We lopen het risico dat we de bezuinigingen niet volgens de afgesproken tijdlijn kunnen realiseren. Om dit risico op te vangen hebben we een budget achter de hand. Dit budget kunnen we alleen inzetten met de goedkeuring van de raad.
Acquisitie-overleg	: Nieuwe investeringen en het aantrekken en verankeren van bedrijven dragen bij aan de toename van werkgelegenheid en versterking van ons vestigingsklimaat. Door coördinatie van het acquisitieproces en versterking van de proactieve acquisitie door onze partners kan effectiever en efficiënter worden ingezet op groei van bedrijvigheid in Limburg. Het LIOF coördineert dit proces.
Actuele begroting	: Is de begroting met alle begrotingswijzigingen die de Raad heeft vastgesteld.
BIRK-subsidie	: Bij Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK) gaat het om intensivering van stedelijke centra en versterking van de open en groene gebieden rond de steden.
Bij- en aframes	: Bijramen is het budget in begroting verhogen, aframes is het begrote budget verlagen.
BUIG	: <i>Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten</i> . Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) om de uitkeringen te bekostigen van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.
Coalition of the Willing	: In ESEO 2.0 is een (intern) opleidingsprogramma ontwikkeld met aandacht voor het ontwikkelen van de competenties, gedrag en cultuur van de toekomst. En waarin samenhang en continuïteit wordt geborgd. Door een buddy-systeem vanuit de diverse opleidingen, motiveren en ondersteunen deelnemers elkaar.
Dekkingsgraad	: Uit de dekkingsgraad blijkt of de gemeente voldoende geld heeft om toekomstige risico's op te vangen. De dekkingsgraad is de verhouding tussen het vermogen dat de gemeente nodig heeft om risico's op te vangen en het vermogen (reserves en voorzieningen) dat de gemeente heeft om risico's en tekorten te dekken. De dekkingsgraad moet meerjarig hoger zijn dan 100%. Is de dekking minder dan 100% dan is de algemene reserve te laag om risico's en tekorten op te kunnen vangen.

DUB-gelden		: Het kabinet heeft eind 2015 de regeling <i>Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling</i> (DUB) in het leven geroepen omdat de nadelen uit de bevolkingskrimp onvoldoende terugkwamen in verdeling van de algemene uitkering. Het betreft een gemeentefondsuitkering over de periode 2015-2020 van € 765.000. Dit geld is bestemd voor regionale projecten <i>bevolkingskrimp</i> . Met de gemeenten uit de regio Westelijke Mijnstreek maakten we afspraken over de inzet van deze gelden. (zie ook pagina 235 Jaarstukken 2017)
CO3 Real Estate		: Organisatie gericht op combinatie van creatieve concepten, duurzaam development en commercieel management.
Economische Samenwerking Limburg (ESZL)	Zuid-	: Is het samenwerkingsverband van overheden en vertegenwoordigers van onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven. Inhoudelijk zijn er drie meerjarige programma's vastgesteld: Onderwijs & Arbeidsmarkt, MKB & Innovatie en Economie & Vestigingsklimaat. De coördinatie van onderwijs en arbeidsmarkt ligt bij Heerlen, Sittard-Geleen coördineert economie en vestigingsklimaat en Maastricht het MKB. Binnen die gemeenten zijn de portefeuillehouders verantwoordelijk en de kar wordt getrokken door de programmamanagers. Daarmee blijven de werkzaamheden van het bureau van ESZL beperkt tot coördinatie en communicatie.
Eerste begroting		: Is de begroting die in november voorafgaand jaar is vastgesteld. De eerste (primaire) programmabegroting 2018 is door de raad vastgesteld op 9 november 2017.
Externe veiligheid		: Gaat over de risico's voor mens en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Ook de risico's die luchthavens geven vallen onder externe veiligheid.
Frictiekosten		: Bij het aangaan van een samenwerking (zoals een herindeling, gemeenschappelijke regeling) ontstaan frictiekosten. Deze kosten worden veroorzaakt door het uitplaatsen van taken en formatie/medewerkers naar de nieuwe organisatie.
Herstelplan		: Het herstelplan begroting 2018 bevat maatregelen voor het sluitend maken van de begroting 2018. Het herstelplan is op 1 februari 2018 vastgesteld door de Raad. Ook gedeputeerde staten stemde in met dit herstelplan.
High Impact Crimes (HIC)		: Is een verzamelnaam voor ingrijpende delicten die vaak grote gevolgen hebben voor het veiligheidsgevoel van mensen. Niet alleen van slachtoffers, maar ook van omgeving en maatschappij.

Integratie- decentralisatieuitkeringen	en	: Gemeenten ontvangen naast de algemene uitkering ook decentralisatie- en integratie-uitkeringen uit het gemeentefonds. De integratie-uitkering is bestemd om middelen via het gemeentefonds te verdelen op een wijze die afwijkt van de bestaande verdeelsleutels. Wanneer een integratie-uitkering in het leven wordt geroepen, moet ook meteen het tijdstip worden bepaald waarop de middelen worden overgeheveld naar de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Anders dan bij de integratie-uitkering, waar de termijn van overheveling naar de algemene uitkering van tevoren vaststaat, ontbreekt bij de decentralisatie-uitkering een dergelijke termijn.
ISV Reserve		: Sittard-Geleen kreeg van het Rijk over 2010-2014 een investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV). Dit budget is bestemd voor een aantal langdurige projecten voor stedelijke vernieuwing. Omdat het uitgavenpatroon langer duurt, zijn deze ISV-gelden gestort in de ISV reserve. In het raadsbesluit Jaarstukken 2015 (9 juli 2016) stemde de raad in met de herziening van deze middelen. (Zie ook bijlage 4 Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing van het Raadsvoorstel Jaarstukken 2015.
Leges		: Zijn prijzen die Nederlandse gemeenten rekenen voor het verlenen van diensten. Hieronder vallen bijvoorbeeld omgevingsvergunningen, uittreksels uit bevolkings- geboorte- of huwelijksregister, paspoorten en rijbewijzen. Elke gemeente bepaalt zijn eigen tarieven. Overigens voor bepaalde diensten heeft het rijk maximum bedragen vastgesteld.
LIOF		: Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering geeft inhoudelijke en financiële ondersteuning aan individuele MKB-ondernemers. Daarnaast richt LIOF zich op sectorversterking van de maakindustrie en logistieke sector in Limburg.
Mediation		is een professionele vorm van bemiddeling bij conflicten of geschillen
MIRT Goederenvervoercorridor		: De rijksoverheid werkt samen met decentrale overheden aan ruimtelijke projecten en programma's voor elke regio in Nederland. Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) richt zich op financiële investeringen in deze programma's en projecten. Een veilige en optimaal goederenvervoer is een van de doelstellingen van het MIRT.
Nascheiding		: Bij nascheiding wordt restafval in een fabriek door een machine gescheiden.

- OZB terugploegregeling** : De reserve OZB-terugploegregeling is via de 2e programmarapportage 2015 ingesteld. De reserve werd gevoed met de extra opbrengst uit onroerende zaakbelasting van bedrijven (OZB-niet woningen als gevolg van areaaluitbreiding). De reserve is bedoeld voor versterkende activiteiten in de chemie, automotive en logistiek. (raadsbesluit belastingmaatregelen 2016). Op 8 juni 2017 besloot de raad de structurele storting in de reserve stop te zetten. Het gereserveerde bedrag zetten we in voor het meerjareninvesterings-programma Economie en de samenwerkingsovereenkomsten Chemelot en VDL-Nedcar (zie raadsbesluit 8 juni 2017 agendapunt 17).
- Provinciaal inpassingsplan (PIP)** : De Provincie Limburg heeft de bevoegdheid provinciale inpassingsplannen op te stellen. Een PIP is een bestemmingsplan. De provincie mag een PIP maken als dit nodig is vanwege provinciale belangen.
- Positieve Gezondheid** : In dit concept wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte. Positieve gezondheid is het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. In deze visie is gezondheid dan ook niet alleen meer het domein van de zorgprofessionals, maar van ons allemaal. Het gaat immers om het vermogen om met veranderende omstandigheden om te gaan.
- Praktijkondersteuners Jeugd** : In de zorg voor kinderen en jongeren hebben huisartsen en gemeenten steeds meer met elkaar te maken. Door goede samenwerking tussen wijkteams en huisarts krijgen kinderen tijdig de juiste jeugdhulp, worden ze niet onnodig doorverwezen en krijgen ze snel specialistische hulp als dat nodig is. De Praktijkondersteuners Jeugd bij de huisarts vervullen hierin een spilfunctie, blijkt uit een recent onderzoek. De Praktijkondersteuner jeugd (POH-jeugd) is de positieve schakel door zijn ervaring, inzicht in jeugdproblematiek en samenwerking in de wijk(teams). Dit blijkt uit het nieuwe onafhankelijke onderzoek in opdracht van de NVO, de Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen.
- Pre-mediation** : Voordat een mediationtraject daadwerkelijk start, kan men kiezen voor pre-mediation. Dit betekent dat je vooraf een verhelderend gesprek voert met een mediator en degene met wie je een conflict hebt. Tijdens dit gesprek volgt de mediator nog niet de strikte regels die bij mediation komen kijken. Er wordt vooral gekeken of bepaalde zaken goed bespreekbaar zijn.

- Programmabegroting** : De gemeenteraad maakt elk jaar een begroting. In deze begroting staat wat de gemeente in de stad wil bereiken en hoeveel geld we daaraan kunnen en mogen uitgegeven.
- Programmabureau Trendbreuk** : De gemeenten, provincie en GGD Zuid-Limburg hebben een programmabureau Trendbreuk opgericht met het doel een trendbreuk te realiseren bij de gezondheidsachterstanden in Zuid-Limburg.
- Regiesysteem Sociaal Domein** : Via het regiesysteem Sociaal domein worden gegevens gewisseld met burgers, gemeentelijke organisaties, ketenpartners en landelijke voorzieningen. De ketenpartners en de gemeentelijke organisaties werken met eigen IT-systemen om hun dagelijkse werkzaamheden te ondersteunen. Zonder regiesysteem is het niet mogelijk om burgerinformatie te registreren en te delen. Het doel van een regiesysteem is een effectiever samenwerking bij de hulpvraag van onze inwoners.
- Regionale prestatieafspraken met woningbouwcorporaties en huurdersorganisaties.** : De gemeenten, huurdersorganisaties en corporaties die werkzaam zijn in de Westelijke Mijnstreek hebben met elkaar regionale prestatieafspraken gemaakt voor het jaar 2019. Hierin zijn de afspraken neergelegd die gemeente-overstijgend zijn.
- Regionale uitvoeringsdienst (RUD)** : De RUD verleent vergunningen, handhaaft en voert adviestaken uit voor de provincie Limburg en alle 18 Zuid-Limburgse gemeenten. De RUD Zuid-Limburg is één van de 29 regionale uitvoeringsdiensten in Nederland. De uitvoeringsdiensten zijn opgericht om versnippering te voorkomen, krachten te bundelen en regels en wetten consequent toe te passen. De RUD werkt aan een schoon milieu, natuurbehoud en een veilige leefomgeving.
- RMC** : Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) voortijdig schoolverlaten. Doel van de RMC-functie is voorwaarden scheppen voor jongeren (tot 23 jaar) om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Gemeenten voeren de RMC-functie regionaal uit. Dit is wettelijk vastgelegd. In Nederland zijn gemeenten verdeeld over 39 RMC-regio's. Sittard-Geleen heeft de coördinatie over de subregio Westelijk Mijnstreek.

Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA)	: De gemeenten Maastricht en Sittard-Geleen, het UWV, werkgeversservicepunt Podium24 en de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling (VDAB) hebben gezamenlijk de Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA) opgericht. Werkgevers en werkzoekenden in Nederlands en Belgisch Limburg worden actief geholpen met het vinden van personeel en werk aan de andere kant van de grens.
Stichting Streetwise	Is een onafhankelijke, niet-commerciële organisatie en fungeert als bruggenbouwer tussen overheid, marktpartijen en burgers. Streetwise begeleidt startende en ervaren ondernemers kosteloos in alle fases van concept(aanpassing) naar vestigingslocaties in winkelgebieden.
Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)	: In deze structuurvisie ligt de gewenste ruimtelijke ontwikkelingsrichting vast voor de beleidsvelden detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen in de achttien gemeenten in de regio Zuid-Limburg (Beek, Brunssum, Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Maastricht, Meerssen, Nuth, Onderbanken, Schinnen, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, Valkenburg aan de Geul en Voerendaal). De SVREZL geeft op hoofdlijnen een toekomstbeeld van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen op het gebied van detailhandel, kantoren en bedrijventerreinen.
Tiny houses	Is een nieuwe woonvorm. Het zijn kleine volwaardige vrijstaande woningen van maximaal 50 m2 vloeroppervlak met een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk.
Toezichthouder Rechtmatigheid WMO	Deze toezichthouder ziet toe op rechtmatige toekenning en rechtmatig gebruik van voorzieningen op grond van de Wmo 2015.
Treasury-strategie	: In de programmabegroting 2018 is een budget beschikbaar gesteld voor de knelpunten rondom het vastgoed Vixia en de financiering. Deze maatregelen vallen onder de Treasury-strategie Vastgoed.
Triple-helix samenwerking	: Het Triple Helix model is gebaseerd op de samenwerking van drie partijen: 1. Overheid (wetgevende controle) 2. Onderwijs ('productie' van nieuwe kennis) 3. Ondernemers (genereren van economische groei en voorspoed)

Veiligheidscontour	: Een veiligheidscontour maakt duidelijk binnen welk gebied risicovolle bedrijven gebouwd mogen worden. Dit is geregeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). In het bestemmingsplan moet wel zijn vastgelegd dat alleen functioneel gebonden inrichtingen zich binnen de contour mogen vestigen.
Verliesvoorzieningen	: De verliesvoorziening is een wettelijk verplichte voorziening om toekomstige tekorten bij exploitaties en vorderingen te kunnen dekken. De hoogte van deze voorziening is gebaseerd op een onderzoek, zoals een onderzoek naar dubieuze debiteuren of risico-onderzoek bij grondexploitaties.
Visie Chemelot	: Chemelot heeft op 11 mei 2016 de Visie Chemelot 2025 gepresenteerd. Hierin staat hoe de bedrijven op Chemelot verwachten dat het gebied zich de komende jaren zal ontwikkelen. Het College heeft in juni 2015 ingestemd met een aanpak om tot een gebieds / ruimtelijk-economische visie voor Chemelot en omgeving te komen met de volgende fasering: 1. Eerst het krachtenveld en dynamiek 'binnen de hekken' goed begrijpen; 2. Van daaruit ingaan op behoeften van en effecten naar omgeving; 3. En dan, indien relevant, uitspraken doen over bepaalde politieke kwesties. Het zogenaamde van binnen naar buiten werken.
Wet Bibob	: Bibob staat voor 'bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur'. Deze wet geeft bestuursorganen – waaronder de burgemeester - een instrument om (georganiseerde) criminaliteit te voorkomen en te bestrijden. Met als voornaamste doel voorkomen dat de overheid ongewild criminaliteit faciliteert, bijvoorbeeld bij het witwassen van geld.
Wet Damocles	: Artikel 13b Opiumwet, ook wel aangehaald als de Wet Damocles, biedt de burgemeester de mogelijkheid bestuursdwang toe te passen. Hierdoor kan hij woningen of voor publiek toegankelijke inrichtingen sluiten als daar sprake is van drugshandel.
Zelfaudits BRP en PNIK	Een jaarlijkse controle op de integriteit van de persoonsgegevens, Basis Registratie Personen (BRP) en Paspoorten Nationale Identiteitskaarten (PNIK).